

Danse — og
teatersentrum
Performing Arts Hub Norway

DANSEINFORMASJONEN

NORSKE
DANSE_
_KUNST
NERE_

LANGSIKTIG FINANSIERINGSORDNING FOR IKKE-INSTITUSJONALISERT SCENEKUNST

Oslo // 16.09.2020

Ny tilskuddsordning for etablerte danse- og scenekunstkompanier

Norske Dansekunstnere, Norsk Skuespillerforbund, CREO, Danseinformasjonen og Danse- og Teatersentrum stiller med dette et krav om at det opprettes en ny og varig tilskuddsordning som skal ivareta langsiktig produksjon og drift av etablerte scenekunstkompanier. Norsk Kulturråd har de siste årene utvist en manglende evne og vilje til å ivareta scenekunstfeltets behov på dette området. Vi ser det derfor som nødvendig at ordningen legges utenfor Norsk Kulturfond, og at mandatet for å følge den opp blir gitt til et utvalg som oppnevnes spesielt for denne ordningen. Slik sikres og ivartas det ikke-institusjonaliserte scenekunstfeltets behov for langsiktighet og gis mulighet til forutsigbar drift av kompanier over tid. Ordningen må ha en årlig ramme på 35 mill. kr. Summen gjenspeiler den ikke-institusjonaliserte scenekunstens reelle finansieringsbehov. Vi krever at myndighetene bevilger friske midler til dette formålet, og ber om at det snarlig igangsettes et arbeid med å utforme ordningen. Ordningen må sikres finansiering over statsbudsjettet fom. 2021.

Bakgrunn og behov

Norsk Kulturråd avviklet i 2018 Basisordningen og opprettet Kunstnerskapsstøtten i dens sted. Begrunnelsen var et behov for å gi nye kunstnerskap muligheten til å utvikles. Tildelinger for Kunstnerskapsstøtten de siste to årene har med tydelighet vist at kriteriene for ordningen vektlegger kunstnerisk fornyelse fremfor langsiktighet og kontinuitet. I begge rundene har veletablerte og kunstnerisk solide kompanier fått avslag på søknadene sine. Etter høstens tildelingsrunde står syv internasjonalt anerkjente kompanier uten finansiering til drift og kunstnerisk produksjon. De får derfor ikke hentet ut de langsiktige gevinstene av tidligere investerte midler, gjennom å etterkomme en stadig økende etterspørsel etter forestillinger. Som en følge går Norge glipp av gevinster i form av et utvidet publikums- og markedspotensial for norsk scenekunst.

Telemarksforskning evaluerte Basisordningen i 2018 og pekte i sin rapport nettopp på at en ny ordning som utelukkende prioriterer tildeling etter et kriterium om kunstnerisk nyskaping ville kunne føre til at grupper med høy turnévirksomhet og med stor betydning for norsk scenekunst utover det rent kunstnerisk nyskapende ville bli utelatt. De kommenterte allerede da at behovet for en ny ordning på scenekunstområdet raskt ville dukke opp som en konsekvens av dette. Telemarksforskning pekte i samme rapport på at det finnes kunstneriske uttrykk av høy kvalitet som bør forvaltes og videreføres, uten særskilte krav til å stadig måtte finne opp seg selv på nytt.

Telemarksforskning trakk i sin rapport spesielt frem hensynet til dansefeltet, som i all hovedsak er ivaretatt gjennom ordningene under Norsk Kulturråd. De fant gode argumenter for å styrke dansefeltet nettopp via ordninger under Norsk Kulturråd. Da Norsk Kulturråd i 2018 valgte å legge om

Basisordningen og basere den nye ordningen Kunstnerskapsstøtte først og fremst på kriteriet om nyskaping, viste de samtidig at de ikke ser det som sitt mandat å besørge ordninger som ivaretar danse- og scenekunstens behov for langsiktige og forutsigbare rammer. Derfor mener vi at den nye ordningen for finansiering og forvaltning av danse- og scenekunstkompanier må legges utenfor Kulturfondet.

Innretting av den nye ordningen

Den nye ordningen bør være flerårig og søkbar for minimum 5 år av gangen og skal gi tilskudd til produksjons- og driftsmidler for etablerte kompanier. Som en del av utformingen av ordningen må det tas stilling til hvilke søknadskriterier som skal gjelde. Blant annet må det avklares hvem som kan betegnes som et etablert kompani og hvilke kriterier som ligger til grunn for en slik vurdering. Det må avklares hvilke kunstneriske meritter kompaniene skal vurderes etter og hvilke forretningsmessige egenskaper som må innfris. Vi ser det som essensielt at både kunstneriske og forretningsmessige aspekter vektlegges når kompaniene søker ordningen. Både utviste og iboende kunstneriske potensialer, samt kompanienes utviste evne til markeds- og publikumsutvikling blir må bli en del av kravene som stilles under den nye ordningen.

Med denne innretningen vil ordningen bli et siste og kompletterende ledd i utviklingskjeden for den ikke-institusjonaliserte scenekunsten. Den vil på en god måte supplere dagens ordninger for scenekunst under Norsk Kulturråd. De tre primære trinnene i denne kjeden vil etter oppretting av den nye ordningen bestå av 1. Prosjekttilskudd 2. Kunstnerskapsstøtte (begge underlagt Norsk Kulturråd) og 3. Produksjon- og driftstilskudd (Kulturdepartementet). Den vil sikre at finansieringsmulighetene for scenekunst i det ikke-institusjonaliserte blir bærekraftige, sammenhengende og komplette.

Oppsummering av tiltak og rammer

Det etableres en ny ordning for produksjon og driftsstøtte til frie danse- og scenekunstkompanier som finansieres over statsbudsjettet. Til denne ordningen bevilges 35 mill. kr i friske midler under Kap. 323 Musikk og scenekunst, post 78 Ymse faste tiltak, fom. 2021. Til ordningen anbefaler vi at det opprettes et eget utvalg som skal vurdere hvilke kompanier som får tilsagn, f.eks. hvert 5. år.

Det må snarlig igangsettes et arbeid med å utforme og etablere denne ordningen. I dens fravær trues etablerte norske kompanier med avvikling og profesjonell kunstnerisk kompetanse står i fare for å gå tapt for all fremtid.

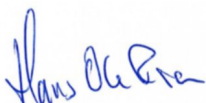
Med hilsen

Kristine Karåla Øren
Forbundsleder
Norske Dansekunstnere

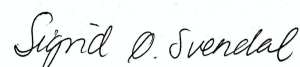
Knut Alfsen
Forbundsleder
Norsk Skuespillerforbund

Hans Ole Rian
Forbundsleder
CREO

Tove Bratten
Direktør
Danse- og teatersentrum

Sigrid Øvreås Svendal
Daglig leder
Danseinformasjonen